

**HUMANITY FOR FREEDOM
FOUNDATION**

Руската дезинформация на Балканите:
Геополитика, история и въздействие на
войната в Украйна

Съвместен доклад на

**Фондация „Humanity for Freedom“ и
Фондация „Humanity for Freedom- Balkans“**

Част от серията HFF FREEDOM LIGHT

Изясняване на авторитарните усилия за дезинформация и пропаганда

ТОМ ПЪРВИ

Предговор

Този доклад е поръчан от Фондация „Humanity for Freedom“ и Фондация „Humanity for Freedom- Balkans“ като част от поредицата HFF FREEDOM LIGHT. Тя представлява поредица от разследвания, които хвърлят светлина върху авторитарните усилия за дезинформация и пропаганда.

И двете организации споделят обща цел: да помагат в борбата срещу авторитаризма и да предотвратят ерозията на свободата, както и злонамерения нов световен ред. Използвайки подробни изследвания, както и връзки със засегнатите райони, докладът подчертава опасностите, които Русия представлява на Балканите, и предложенията за това как регионът трябва да реагира.

Светът е изправен пред безпрецедентни заплахи от авторитаризъм, като Източна Европа е на фронтната линия на тази битка.

Балканите са събирателно понятие за различни региони, нации и народи. Това, което ги обединява, е желанието на тези хора да бъдат свободни.

На изток от Балканите, на самата фронтна линия на тази битка срещу авторитаризма, се намира Украйна. Балканите ще споделят съдбата на Украйна, ако техните лидери и светът продължават да омаловажават заплахата, която Русия представлява за тях.

Както се вижда от този доклад, Балканите вече са във война. В момента тази война е война за дезинформация, война за насаждане на съмнения и объркване и война, която да направи неизбежния физически конфликт по-лесен за спечелване от руснаците.

Регионът и светът трябва да действат.

С уважение,

Томислав Цолов
Президент - Фондация „Humanity for Freedom- Balkans“

Марк Роуз
Член на Управителния съвет - Фондация „Humanity for Freedom- Balkans“

Дейн Уотърс
Президент - Фондация „Humanity for Freedom“
Член на Управителния съвет - Фондация „Humanity for Freedom- Balkans“

Генерал Константин Попов
Бивш командир на български военновъздушни сили
Бивш началник на отбраната на Република България
Бивш председател на Комисия по отбрана в българския парламент
Член на консултативен съвет - Фондация „Humanity for Freedom“

Берат Рукичи
Член на консултативен съвет - Фондация „Humanity for Freedom“

Въведение

През последните години Балканите се превърнаха във фокусна точка на руски дезинформационни кампании, насочени към дестабилизиране на региона, подкопаване на демократичните институции и постигане на стратегическите цели на Москва.

В този доклад ще бъде направен задълбочен анализ на различните тактики, използвани от Русия за манипулиране на общественото мнение и оказване на влияние в балканските страни, като се подчертаят значителните предизвикателства, които тези кампании поставят пред регионалната стабилност и демокрация.

В тази разработка ще проучим геополитическия и историческия контекст на Балканите, който прави региона особено уязвим за външна намеса. Ще разгледаме актуалното състояние, като обсъдим конкретни тактики, използвани от Русия, включително използването на ферми за тролове, платена реклама и подкрепа за проруски групи в региона. Освен това ще дадем конкретни примери за руските усилия за дезинформация, като илюстрираме въздействието им върху балканските държави и тяхното население.

В края ще предложим пет препоръки как балканските държави могат да се противопоставят ефективно на руското влияние и дезинформация.

Тези препоръки ще бъдат насочени към повишаване на медийната грамотност, подобряване на киберсигурността, подкрепа за независимата журналистика, насърчаване на регионалното сътрудничество и взаимодействие с международни партньори.

Чрез това всеобхватно изследване целим да покажем действително мащаба и въздействието на руските кампании за дезинформация върху балканските страни, като същевременно предложим приложими и работещи решения за гарантиране на защитата на демократичните институции, националната сигурност и регионалната стабилност.

Съдържание

Резюме.....	4
Руски примери за дезинформация.....	6
Актуално състояние на Балканите	6
Изфабрикувано съдържание в новините	7
Манипулиране на социалните медии	7
Спонсориран от държавата медии	8
Подкрепа за крайни политически групи.....	8
Кибератаки и хакерство	10
Как се разпространява дезинформацията.....	12
Препоръки	14
Заключение	16
Допълнителни материали/цитирана източници.....	17
За фондация „Човечност за свобода“	19
За Фондация „Човечност за свобода – Балкани“	19

Резюме

Балканите, регион със сложна история на етнически, религиозни и политически съперничества, се превърнаха в мишена на руските кампании за дезинформация. Стратегическите интереси на Русия в региона са да подкопае единството на Европейския съюз (ЕС) и Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), като същевременно засили влиянието си на Балканите. Тези кампании се възползват от съществуващите разделения, популяризират антизападни наративи и разпространяват фалшиви новини, за да дестабилизируют региона и да отслабят връзките му със Запада.

Руските кампании за дезинформация на Балканите използват различни тактики за постигане на целите си. Тези тактики включват:

- Създаване и финансиране на ферми за тролове, които създават и разпространяват фалшиви новини, конспиративни теории и разединяващо съдържание в платформите на социалните медии
- Плащане на публични фигури за популяризиране на руската пропаганда и антизападни наративи
- Подкрепа за проруски групи и лица в региона с цел създаване на мрежа за влияние
- Използване на хакери и други кибер-възможности за манипулиране на онлайн дискусиите и засилване на посланията, предизвикващи разделение
- Създаване и финансиране на медии, които разпространяват проруски наративи и дезинформация

Примери за руска дезинформация могат да бъдат открити в различни страни, като България, Косово, Сърбия и Северна Македония.

В България, руските тролове успешно формират общественото мнение, като множество уебсайтове и акаунти в социалните медии разпространяват дезинформация. В Сърбия, Русия насърчава кампании за дезинформация, насочени към укрепване на традиционните връзки между двете държави, като позиционира Русия като защитник на православната християнска вяра и дискредитира ЕС и НАТО.

Руски примери за дезинформация

- В България руската пропаганда се използва за поставяне под съмнение на легитимността на българското правителство и на ползите от членството в ЕС.
- В Сърбия Русия разпространява дезинформация, която представя ЕС и НАТО като заплаха за сръбския суверенитет и сигурност.
- В Северна Македония руската дезинформация допринесе за политическата нестабилност и социалните вълнения, като използва етническото напрежение и насърчава антизападните настроения.

Актуално състояние на Балканите

На Балканите се забелязва увеличение на руските кампании за дезинформация, които използват различни тактики за постигане на целите си. Тези тактики включват ферми за тролове, платена реклама и подкрепа за проруски групи във всеки регион.

Механизмът на руската пропаганда на Балканите е сравнително прост. Информацията идва от официални руски източници, включително представители на Кремъл и държавни медии като ТАСС, Russia Today и Sputnik.

След това българските новинарски сайтове превеждат и препечатват съдържанието, често без да проведат каквото и да било журналистическо разследване. След това тази информация се разпространява чрез публикации в социалните мрежи, включително групи, създадени специално за тази цел.

Основната цел на тази пропаганда е да оправдае агресията на Путин в Украйна, да насади разделение в обществото и да подкопае доверието в демокрацията, Европейския съюз и НАТО. От началото на войната на Русия срещу Украйна се наблюдава драстично увеличение на руските пропагандни материали в българските онлайн медии, като в самото начало на конфликта броят на текстовете на ден се увеличава десетократно.

Пропагандните теми обикновено следват конспиративна геополитическа логика, представяйки Русия като жертва, обсадена от колективния Запад (включително САЩ, НАТО и ЕС) чрез неговите марионетки и продажни либерални елити. Този наратив, който

представя Русия като спасител на Европа и Украйна, се разпространява без адаптация към местния културен контекст, като придобива местен привкус само при пресичането му с конкретни политически събития.

Макар че фалшивите новини са компонент на руската пропаганда, те представляват сравнително малък процент от нея. Въпреки това фалшиви новини, като например присъствието на полски наемници в Донбас преди руската инвазия в Украйна, все още се разпространяват широко в руските и българските медии, дори след като са официално опровергани.

Примери

Изфабрикувано новинарско съдържание

Един от известните примери за изфабрикувана новина е "случаят Лиза" от 2016 г., в който руски медии твърдят, че 13-годишно руско-германско момиче е било отвлечено и изнасилено от мигранти в Германия.

По-късно тази история е опровергана, но не и преди да предизвика значително напрежение между Германия и Русия, както и да подбуди антиимигрантски настроения на Балканите.

През 2017 г. фалшива новина твърди, че шведските власти са решили да забранят традиционния празник Коледа и да го заменят с мюсюлмански празник, наречен "Кандил". Тази история беше широко разпространена на Балканите и послужи за подхранване на антимиюсюлманските настроения и недоверието към западните държави.

Друг пример за изфабрикувана новина се появи през 2017 г., когато фалшива статия твърдеше, че тогавашният кандидат за президент на Франция Еманюел Макрон е тайно финансиран от Саудитска Арабия. Тази дезинформационна кампания имаше за цел да дискредитира Макрон и да създаде недоверие в западните демокрации сред населението на Балканите.

Манипулиране на социалните медии

По време на референдума за името на Македония през 2018 г. беше установено, че руски тролове са създали и популяризирали стотици страници във Facebook в подкрепа на кампанията "Бойкот".

В Босна и Херцеговина подкрепяните от Русия кампании в социалните медии се стремят да изострят етническите разделения и да насърчават антизападните настроения.

В България руските усилия за дезинформация бяха насочени към енергийния сектор на страната, особено към зависимостта ѝ от руските газови доставки. Кампаниите в социалните медии бяха използвани за разпространение на невярна информация за предполагаемите опасности от диверсификацията на енергийните източници, като се насърчаваше тезата, че България трябва да остане зависима от руския газ.

Държавно спонсорираны медии

През 2016 г. Sputnik публикува статия, в която се твърди, че Европейският съюз обмисля да изпрати военни сили за потушаване на протестите в сръбския град Белград.

В статията невярно се твърди, че ЕС се готви да изпрати специална военна част в Сърбия поради опасения за стабилността на страната по време на протестите.

Тази дезинформация беше отразена не само от Sputnik, но и от други проруски медии, което доведе до широко разпространение на неверните твърдения. Статията достигна до аудитория от над един милион души в платформите на социалните медии, включително Twitter, и предизвика значителна обществена реакция, като допълнително подхрани антизападните настроения в Сърбия. Въпросните протести, организирани от опозиционното движение „Стига толкова“ (Доста је било), привлякоха хиляди хора, а неверните твърдения за намеса на ЕС добавиха допълнително напрежение към и без това нестабилната ситуация.

Подкрепа за крайни политически групи

Известно е, че Русия подкрепя крайни политически групи на Балканите, които споделят нейните интереси. В Черна гора например Русия е обвинявана, че подкрепя Демократичния фронт - опозиционна партия, която се противопоставя на членството на страната в НАТО. Руската подкрепа включва предоставяне на финансова помощ, подпомагане на организирането на протести и медийна подкрепа за разпространяване на посланията на партията.

В Сърбия проруски крайно десни групи, като Сръбската радикална партия, получават подкрепа и финансиране от руски източници. Тази подкрепа е под различна форма,

включително финансиране на дейности на партията, организиране на събития, осигуряване на обучение за членове на партията и споделяне на руски пропагандни материали, които се разпространяват чрез каналите на партията в социалните медии.

В Северна Македония Русия оказва подкрепа на крайнодясната политическа партия "Единна Македония", която активно се противопоставя на Преспанското споразумение между Северна Македония и Гърция. Тази подкрепа включваше финансиране на кампании, координиране на работата с представители на партията и предоставяне на насоки за политически стратегии. Подкрепяйки тази партия, Русия се стреми да подкопае процеса на интеграция на Северна Македония в НАТО и Европейския съюз.

В България Русия подкрепя крайнодесни политически групи като крайнодясната партия "Атака", която пропагандира антизападни и проруски настроения. Тази подкрепа се изразява в различни форми, включително финансова помощ, предоставяне на руски пропагандни материали, които да се разпространяват чрез медийните канали на партията, и предлагане на медийно отразяване чрез контролирани от руската държава медии като RT и Sputnik. Известно е, че "Атака" използва тези ресурси, за да засилва посланията си, като засилва анти-европейските и анти-натовските настроения в България.

Друга българска политическа група, която получава руска подкрепа, е Българската социалистическа партия (БСП). Въпреки че не е крайнодясна партия, БСП има проруска позиция и се противопоставя на западната ориентация на България. Руската подкрепа за

БСП включва обмен на разузнавателна информация и предоставяне на насоки относно политическите стратегии, с цел да се увеличи влиянието на партията в българската политика.

И не на последно място е Николай Малинов, председател на Международното движение на русофилите (МДР) - група, която е заподозряна в руско влияние. Малинов, бивш депутат от БСП, беше обвинен в шпионаж в полза на две руски организации, а движението му беше добавено в списъка със санкции на САЩ по силата на глобалния закон "Магнитски".

Въпреки това през 2019 г. Владимир Путин му връчва държавна награда. Това илюстрира как руски юридически и физически лица подкрепят крайни политически групи на Балканите, като по този начин оформят политическия пейзаж в тяхна полза.

Освен това връзката между Решетников и Малинов може да бъде подчертана, за да се демонстрират връзките между руските кампании за дезинформация и операциите за политическо влияние на Балканите.

РИСИ на Решетников е поръчала социологическо проучване за президентските избори в България през 2016 г., което показва нарастваща подкрепа за Русия.

Малинов е поръчал проучването от името на РИСИ. Тази връзка сочи към съгласувани усилия за манипулиране на общественото мнение в полза на Русия, като демонстрира взаимодействието между дезинформацията и политическото влияние.

Кибератаки и хакерство

Руските кибератаки често включват използването на сложни техники за проникване в мрежи и системи, кражба на чувствителна информация, нарушаване на работата или разпространение на дезинформация. Тези атаки често се извършват от спонсорирани от държавата хакерски групи, като АРТ28 (известна като Fancy Bear) и АРТ29 (известна като Cozy Bear).

Някои примери за руски кибератаки срещу институции включват:

Предприятия: През 2017 г. голяма атака с рансъмуер, известна като NotPetya, беше насочена към бизнеса по целия свят и нанесе щети за милиарди долари. Атаката беше приписана на руските военни и засегна главно предприятия в Украйна, но също така и компании на Балканите и в други държави.

Училища: През 2019 г. българската Национална агенция за приходите (НАП) беше хакната, което доведе до мащабен пробив в данните, разкриващ личната и финансовата информация на милиони български граждани. Предполагаше се, че тази атака е дело на руски хакери, и тя наруши системата за събиране на данъци в страната и подкопа общественото доверие в държавните институции.

Банкомати: През 2018 г. няколко банки в Източна Европа, включително на Балканите, станаха обект на серия от атаки срещу банкомати, при които хакери заразиха банкоматите със зловреден софтуер, който им позволи да крадат пари в брой. Смята се, че зад тези атаки стоят руски киберпрестъпни групи, които причиниха значителни финансови загуби на банките, станали обект на атаките.

Болници: През 2020 г. вълна от рансъмуер атаки беше насочена към болници и здравни заведения в цяла Европа, включително на Балканите. Тези атаки, за които се смята, че са дело на руски киберпрестъпни групи, нарушиха здравните услуги и изложиха на риск живота на пациентите, като блокираха достъпа на медицинския персонал до критични системи и поискаха откуп за освобождаването на криптирани данни.

На фокус: Руските говорители в българските медии.

В миналото Русия не е имала никакви притеснения да има публични медийни фигури в българските медии. Това намалява за сметка на увеличаващата се пропаганда без лица.

Това намаление вероятно се дължи на два фактора: намаляване на преките руски инвестиции в България и увеличаване на броя на хората, които се дистанцират от войната на Путин.

Въпреки че някои медии и политически фигури продължават да разпространяват наратива на Кремъл, те не са най-известните цитирани източници. Вместо това превес имат руските власти и по-малко известни чуждестранни експерти с руски и английски имена, като Скот Ритър, Ник Паркър и Валерий Коровин.

Тази промяна доведе до намаляване на броя на оригиналните материали в българските уебсайтове, които рециклират руски пропагандни клишета, и до увеличаване на броя на статиите, които отразяват руски източници или превеждат дословно пропагандни статии.

В доклада на HSSF българският президент Румен Радев също е посочен като говорител и разпространител на руската пропаганда, въпреки че не следва стриктно думите на руското правителство.

Изследователите твърдят, че Радев периодично изказва мнения, които обслужват интересите на Кремъл, като например коментара му за спирането на газовите потоци от Русия или противопоставянето на доставките на оръжие за Украйна, твърдейки, че това ще въвлече България във войната.

Този спад в броя на българските говорители, симпатизиращи на Русия, предполага лека промяна в пейзажа на руската дезинформация на Балканите.

Тъй като все по-малко български гласове активно пропагандират наратива на Кремъл, фокусът се измества към руски източници и чуждестранни експерти, за да се поддържа потокът от пропаганда в региона.

Как се разпространява дезинформацията

Руската дезинформация в България се разпространява предимно чрез местни медии, цифрови платформи като Facebook, крайни уебсайтове, блогове и таблоиди, свързани с олигарси.

Ниското ниво на медийна грамотност, комунистическото минало и високите нива на политическа корупция в България допринасят за уязвимостта на страната към проруска дезинформация.

Крайните уебсайтове и блогове, които препредават дезинформация от руски източници, придават усещане за достоверност на прокремълските мнения, които след това се разпространяват в социалните медии като Facebook. Някои медии са собственост на бизнесмени с икономически връзки с Русия, които имат интерес да поддържат положителна представа за финансираните от Русия проекти в България.

Обществените медии, макар и да отразяват войната като цяло обективно, също така неволно допринасят за разпространението на дезинформация, било то чрез лоша преценка или чрез излъчване на дебати, които са само претекст за разпространение на прокремълска пропаганда.

Социалните медии като Facebook, са удобни инструменти за пропагандаторите, които могат да прецизират посланията си и да оптимизират обхвата на съдържанието, като анализират взаимодействието с потребителите.

Страници, които първоначално разпространяват теории на конспирацията, могат постепенно да преминат към публикуване на проруско съдържание, както се видя по време на пандемията COVID-19, когато се разпространяваше дезинформация за ваксините.

Противодействието на подобна пропаганда е предизвикателство, но Христо Милчев, основател на Гражданската платформа за противопоставяне на дискриминацията, е установил, че хората са по-склонни да променят мнението си, когато опровержението идва от близък човек или се възприема като от „техния отбор“.

Какво се цели с дезинформацията?

Изследването на Фондация „Човешки и социални изследвания“ (HSSF) разкрива, че руската пропаганда в България има за основна цел да оправдае агресията на Путин в Украйна, да насажда разделение в обществото и да подкопава доверието в демокрацията, Европейския съюз и НАТО.

Началото на войната на Русия срещу Украйна съвпадна с драстично увеличение на руските пропагандни материали в българските онлайн медии. Тези пропагандни материали се фокусират главно върху „опорните точки“ на Кремъл, които следват конспиративна геополитическа логика.

В проучването се отбелязва също, че основните източници на „новини“, обслужващи интересите на Кремъл, са се изместили към официалните кремълски власти, като Владимир Путин, Сергей Лавров, Дмитрий Песков и други. Значителна част от 25-те водещи медии, които разпространяват руска пропаганда, са агрегиращи уебсайтове, които копират текстове от други източници, а останалите публикуват съдържание, което се препечатва от „бот“ страници. Някои от тези уебсайтове са взаимосвързани, като например BLITZ и неговите осем агрегаторски уебсайта.

Разпространението на пропаганда в социалните медии, особено във Facebook, се основава на препубликуване на съдържание, публикувано в конкретни уебсайтове, популяризирано от публични профили, страници и групи. Сред суперразпространителите на тезите на Кремъл във Facebook са лидерът на политическа партия „Възраждане“ Костадин Костадинов и журналистът Мартин Карбовски. Анализът на публичните групи във Фейсбук, които разпространяват пропагандно съдържание, показва, че руската пропаганда е насочена към потребители, недоволни от политическите партии, правителството и носталгично настроени към социализма.

В заключение, руската пропаганда в България има за цел да манипулира общественото мнение, да се възползва от недоволството и да подкопае доверието в демократичните институции. Бързото ѝ разпространение в социалните медии, подхранвано от алгоритми, които насърчават ангажираността, представлява сериозно предизвикателство за противодействие на нейното влияние.

Препоръки

Прекратяване на руското влияние върху медиите: Както видяхме по-горе, фалшивите новини и манипулирането на социалните медии са основни компоненти на руските кампании за дезинформация. Като инвестират в образователни програми, които насърчават медийната грамотност, балканските държави могат да дадат възможност на своите граждани да разпознават и да се противопоставят на фалшивата информация, като по този начин намалят нейното въздействие върху общественото мнение. Законодателите трябва да бъдат подготвени да се справят пряко с дезинформацията, разпространявана от радио- и телевизионните оператори. Ако е необходимо, те трябва да последват западните страни и да забранят предавания като Russia Today.

Прилагане на строги регулаторни мерки: Балканските държави трябва да въведат и прилагат строги регулаторни мерки, за да ограничат влиянието на руските участници в политическите си системи и медийната среда. Това може да включва забрана на плащанията от Русия към политическите партии, забрана на плащанията към журналисти от руски източници и ограничаване на рекламите във Фейсбук от симпатизанти на Русия.

Изключително важно е да се приложат строги регулаторни мерки, като например забрана на плащанията от руски източници към политически партии и журналисти и ограничаване на рекламите от симпатизанти на Русия в платформи като Facebook. Влиянието на фигури като Решетников и Малинов и техните връзки с руската дезинформация и политическа намеса подчертават спешната необходимост от тези мерки.

Чрез прилагането на тези строги мерки балканските държави могат значително да ограничат възможностите на руски субекти да използват политическата и медийната им среда, като по този начин защитят демократичните си институции от неправомерно чуждо влияние.

Усъвършенстване на мерките за киберсигурност: Както се споменава в доклада, Русия използва кибератаки и хакерски атаки срещу различни институции на Балканите. Балканските държави следва да дадат приоритет на подобряването на инфраструктурата си за киберсигурност, включително обучение на специализиран персонал, внедряване на съвременни технологии за сигурност и обмен на най-добри практики с регионалните си партньори. Това ще спомогне за защита на чувствителната информация и критичните системи от потенциални атаки.

Прекратяване на руското влияние върху медиите: Както видяхме по-горе, фалшивите новини и манипулирането на социалните медии са основни компоненти на руските кампании за дезинформация.

Подкрепа за независимата журналистика: Спонсорираните от държавата медии като Sputnik и RT се използват за разпространяване на проруски разкази и дезинформация. Насърчаването и подпомагането на независимата журналистика на Балканите може да осигури алтернатива на контролираните от държавата медии и да допринесе за по-разнообразна и точна информация. Това може да се постигне чрез финансиране, програми за изграждане на капацитет и правна защита на журналистите.

Насърчаване на регионалното сътрудничество: Както се споменава в доклада, Русия подкрепя крайни политически групи в няколко балкански държави. Чрез насърчаване на регионалното сътрудничество и диалог балканските държави могат да работят заедно, за да противодействат на тези усилия, да обменят информация за кампании за дезинформация и да разработят съвместни стратегии за противодействие на руското влияние. Това може да бъде улеснено чрез съществуващите регионални организации и инициативи или чрез създаването на нови механизми за сътрудничество.

Взаимодействие с международни партньори: Работата в тясно сътрудничество с международни партньори, като Европейския съюз и НАТО, може да помогне на балканските държави да получат достъп до ресурси, експертен опит и подкрепа в борбата с руското влияние. Тези партньорства могат да предложат стратегически насоки, техническа помощ и финансова подкрепа за инициативи, насочени към укрепване на демократичните институции, повишаване на киберсигурността и насърчаване на свободата на медиите.

С изпълнението на тези препоръки балканските държави могат да изградят устойчивост срещу руските кампании за дезинформация и да работят за защита на своите демократични институции, национална сигурност и регионална стабилност.

Заклучение

В заключение, Балканският регион е изправен пред многостранно предизвикателство от различни форми на руско влияние.

От значителното присъствие на руската пропаганда в България до потенциалното въздействие на руските кампании за дезинформация в политическия пейзаж на Черна гора и влиянието на Групата "Вагнер" в страни като Северна Македония, Черна гора и Албания - обхватът на Кремъл се простира в множество аспекти над балканското общество и политика.

Усилията да се противодейства на руското влияние в региона се увенчаха с променлив успех. Въпреки че е постигнат известен напредък в решаването на някои въпроси, като например присъединяването на Черна гора към НАТО и инициативите на Европейския съюз за киберзащита, трябва да се направи повече за цялостно премахване на проблема. Липсата на надлежно разследване на дейността на групата "Вагнер" и разпространението на руската пропаганда в местните медии подчертават необходимостта от повишена бдителност и сътрудничество между балканските държави и техните западни съюзници.

В крайна сметка стабилността на Балканите и евроатлантическата интеграция са заложени на карта. За да се противодейства ефективно на руското влияние в региона, от съществено значение е съчетаването на по-силна политическа воля, засилено сътрудничество между местните власти и международните партньори, както и повишаване на обществената осведоменост относно дезинформацията и пропагандните кампании.

Като се справят с тези предизвикателства по съгласуван и стратегически начин, балканските страни ще могат по-добре да защитят своя политически, икономически и социален пейзаж от външна намеса и да насърчат бъдещето си, което да е по-съвместимо с техните евроатлантически стремежи.

Допълнителни материали/цитирана източници

<https://www.wired.com/story/notpetya-cyberattack-ukraine-russia-code-crashed-the-world/>
<https://www.reuters.com/article/us-bulgaria-cybersecurity-idUSKCN1UBoMA>
<https://www.zdnet.com/article/atm-jackpotting-reaches-us-shores>
<https://www.nato.int/docu/review/articles/2016/07/25/the-lisa-case-germany-as-a-target-of-russian-disinformation/index.html>
<https://www.wired.com/story/in-bulgaria-russian-trolls-are-winning-the-information-war/>
<https://aej-bulgaria.org/en/russian-propaganda-in-bulgaria/>
<https://www.intellinews.com/analysts-say-russia-using-all-available-propaganda-tools-for-hybridattacks-on-bulgaria-267182/>
https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/bulgarian-secret-services-russia-pays-public-figures-to-spread-propaganda/
<https://www.cfr.org/background/russias-influence-balkans>
<https://www.voanews.com/a/russia-s-war-on-ukraine-endangers-stability-in-the-westernbalkans/6981840.html>
<https://balkaninsight.com/2023/03/30/hate-speech-and-disinformation-fuel-digital-rights-abuses-in-balkans/>
<https://mondointernazionale.org/focus-allegati/russias-information-warfare-against-the-west-in-serbia-and-the-western-balkans>
<https://ipi.media/is-bulgaria-the-weak-link-in-europes-fight-against-russian-disinformation-capital/>
<https://voxukraine.org/en/propaganda-for-the-younger-slavic-brother-in-the-balkans-how-russia-promotes-a-disinformation-campaign-in-serbia>
<https://oslocenter.no/news/russian-disinformation-in-the-western-balkans-during-the-war-in-ukraine/>
<https://www.theconservative.online/the-impact-of-russian-propaganda-in-the-balkans-methods-networks-and-strategies-of-disinformation>
<https://carnegieendowment.org/politika/88885>
<https://sarajevotimes.com/analysis-network-of-the-russian-wagner-in-the-balkans/>
<https://www.euractiv.com/section/politics/news/kosovo-sanctions-wagner-group-amid-fears-it-operates-in-region/>
<https://www.voxnews.al/english/kosovabota/kremlini-po-perpiqet-te-frikesoje-serish-perendiminpermes-grupit-wag-i30443>

<https://www.genocidewatch.com/single-post/wagner-group-helping-serbia-prepare-attack-on-kosovo>

<https://cepa.org/article/wagner-and-the-serbs/>

<https://balkaninsight.com/2022/02/23/north-macedonia-montenegro-and-albania-fail-to-investigate-wagner-group/>

<https://www.state.gov/actions-to-counter-wagner-and-degrade-russias-war-efforts-in-ukraine/>

За фондация „Човечност за свобода“

Глобална организация с нестопанска цел, базирана в САЩ, Фондация "Човечност за свободата" се стреми да информира всички хора за нарастващите заплахи за нашата свобода от авторитарни правителства и движения по света с цел да отблъсне тези заплахи и да помогне за осигуряване на бъдещето на свободата.

За Фондация "Човечност за свобода – Балкани“

Фондация "Човеколюбие за свободата" - Балкани е филиал на Фондация "Човеколюбие за свободата" и има за цел да информира всички хора за нарастващите заплахи за свободата на Балканите.

Трябва да спрем ерозията на свободата и да запазим изключително важното световно равновесие.

ЗА ДА ГАРАНТИРАМЕ СВОБОДАТА И ДА ЗАЩИТИМ ГЛОБАЛНИТЕ ИНТЕРЕСИ, ТРЯБВА ДА СПРЕМ АВТОРИТАРИЗМА

Томислав Цолов

Президент - Фондация "Човеколюбие за свободата" - Балкани

Марк Роуз

Член на Управителния съвет - Фондация "Човеколюбие за свободата" - Балкани

Дейн Уотърс

Президент - Фондация "Човечност за свободата"

Член на Управителния съвет - Фондация "Човеколюбие за свободата" - Балкани

Генерал Константин Попов

Бивш командир на българските военновъздушни сили

Бивш началник на отбраната на Република България

Бивш председател на Комисията по отбрана в българския парламент

Член на консултативния съвет - Фондация "Човечност за свободата"

Berat Rukiqi

Член на консултативния съвет - Фондация "Човечност за свободата"

За допълнителна информация, моля, изпращайте запитвания до:

info@humanityforfreedomfoundation.org

humanityforfreedomfoundation.org